

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola

Látogató Bizottsági jelentés

I. Akkreditációs javaslat

<p>A Tan Kapuja Buddhista Főiskola</p>	<p>2020/2/V/7. SZÁMÚ MAB HATÁROZAT Az intézmény akkreditációja <i>- az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén, azzal, hogy az intézmény a kért intézkedésekről szóló írásbeli jelentést 2022. december 31-ig megküldi-</i> 2025. február 21-ig hatályos.</p>
---	---

II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása

A MAB Testülete által kijelölt Látogató Bizottság, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) és a vonatkozó további jogszabályok, valamint a MAB akkreditációs elvárásai és a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelte A Tan Kapuja Buddhista Főiskolán folyó képzés feltételeit. Ezzel összefüggésben a minőségbiztosítás szempontjából vizsgálta az intézmény alaptevékenységét, működését, személyi és infrastrukturális ellátottságát, minőségbiztosítási rendjét. Ennek keretében a Látogató Bizottság megállapította, hogy a Főiskola rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel és pénzügyi eszközökkel. Az intézményi dokumentumok (alapító okirat, küldetésnyilatkozat, organogram, szervezeti és működési szabályzat, minőségbiztosítási szabályzat, akkreditációs dokumentumok, stb.) kidolgozottak és rendelkezésre állnak. Az intézmény minőségbiztosítási és – fejlesztési folyamatai és ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások kidolgozottak. A Főiskola felsőoktatáshoz szükséges személyi feltétele magas minőségben áll rendelkezésre. Az Intézmény az elmúlt években jelentős mértékű szervezetfejlesztésen esett át, amely stabilizálta és erősítette a Főiskola helyzetét. Hazai felsőoktatási környezetben, hitéleti sajátágaival együtt megfelel azoknak a minőségbiztosítási sztenderdeknek, amelyeknek összefüggései az oktatás, kutatás és közösségfejlesztés hármasságában fejtheti ki legjellemzőbben.

III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

A Főiskola az akkreditációs folyamatok előkészítésének bemutatásánál jó bizonyosságát adta annak a szemléletnek, hogy hogyan tudja hitéleti kereteinek sajátosságával és megtartásával érvényre juttatni az önértékelési szempontrendszernek történő megfeleléseket. A szervezetfejlesztés melletti elkötelezett lépések sokrétűen és hatékonyan elérhetőek a vezetéváltásban és vezetői intézkedésekben is .

Az önértékelési beadvány átgondolt és jól strukturált, világosan nyomon követhető az intézményi folyamatok összessége.

Az intézményi általános helyzetképe jól érzékelteti azokat a súlypontokat, amelyek az elmúlt időszakban történt innováció meghatározó elemeiként járulhatnak hozzá egy korszerű felsőoktatási modell kiépítéséhez. A döntések szemléletmódja egy hallgatóközpontú intézmény képét mutatják.

A főiskola gazdálkodásának bemutatása alapján az intézmény pénzügyi és gazdaságirányítási háttere megfelelően biztosított. A Főiskola rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyeket megfelelően tud érvényesíteni a változó gazdasági környezetben, amit egy jól meghatározott közvetlen és közvetett változásokat figyelembe vevő, átfogó, naprakészen tartott szabályozás segít.

A korábbi akkreditációs észrevételek alapján a Főiskola jelentős, minőségi hatásában is számottevő eredményeket ért el.

Értékelés

A Főiskola az elmúlt öt évben úgy ért el jelentős minőségpolitika és az ESG alapelveknek való megfelelést, hogy az nagyszerűen illeszkedett a főiskola hitéleti jellegéhez és az ezzel is összhangban álló közép- és hosszú távú stratégiai célokhoz.

A Főiskola működésében világosan elkülöníthető az oktatási, kutatási és az úgy nevezett harmadik misszió, amely kulturálisan és egyéb területeken is hozzájárul a közösségépítéshez. A sajátos hitéleti szerep gazdagítólag hat a főiskola működésére.

A Főiskola nagy hangsúlyt fektet a gyakorlati képzésre. Az egybefüggő és képzéshez szorosan kapcsolódó, de nem a főiskola helyszínén folytatott gyakorlatok szervezettebb követése, dokumentálása és gyakorlatok mentén történő reflexiók sok tekintetben hiányosságot mutatnak.

A Főiskola nemzetközi kapcsolatrendszere számos ponton bővíthető, fejleszhető lenne, felhasználva azt a nagyon magas színvonalat, amelyet az oktatói kar elkötelezetten képvisel és juttat érvényre a képzésekben és kutatásokban.

A Főiskola infrastruktúrája alapvetően megfelel a jogszabályi előírásoknak, sok szempontból azonban még fejlesztendő.

IV. Minőségértékelés

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola minőségirányítási rendszere megfelel az ESG 2015 követelményeinek, előírásainak és szellemiségének. Az intézmény minőségirányítási rendszere speciálisan kialakított ISO modell, kombinálva az ESG 2015 pontjaival, és a buddhista spiritualizmus egyes nézőpontjaival. A modell alapvetően alkalmas arra, hogy az intézmény elinduljon a felsőoktatás, mint minőségközpontú tudásszolgáltatás nézőpontja felé.

IV.1. PDCA elv érvényesülése

2016-ban a Főiskola elindult a stratégiai működési modell mentén, amelyhez elkészült egy intézményi helyzetelemzés és önértékelés. Az elfogadott Intézményfejlesztési Terv (IFT) 2016 még jelenleg is megvalósítás alatt áll, ugyanakkor nem történt meg az intézményi végrehajtás folyamatában az eredmények áttekintése és az IFT aktualizálása. Az intézményi minőségmenedzsment csak részben tükrözi a PDCA alapelveket, mivel a minőségi rendszernek vannak fejlesztési szakaszai, szintjei, azonban csak az önértékelés folyamatához kapcsolt a megvalósítás értékelése és nem fogalmazódtak meg a javítás és változtatás feladatai.

IV.2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége

A Főiskola elindult a statikus minőségirányítási módszerek mentén, azonban a deskriptív statikus modellek és mérések alkalmazása csak az első lépés. A szervezet vezetése és a minőségi szolgáltatásokat végző munkatársak további felkészítése szükséges, és célszerű a vezetési folyamatok menedzselése és integritásának megteremtése is (stratégiai, operatív, szakmai szintek, kollektív testületi, egyszemélyes vezetési és operatív egység szintek koherenciája). A szervezet megfelelő szintjein szükséges a munkatársak minőségről való tudása, a minőségi modellek mélyebb ismerete, a Total Quality Management (TQM) nézőpontok alkalmazása, a minőség elemzési módszerek és technikák alkalmazása és ismerete a jobb eredmények elérése érdekében.

IV. 3. Jó gyakorlatok elterjesztése

A Főiskola speciális helyzeténél fogva nemzetközi beágyazottságú intézmény. Kiemelkedő a hallgatók bevonása a nemzetközi kapcsolatépítésbe.

Az intézmény alapító tagja és rendszeres szereplője a Buddhista Egyetemen Nemzetközi Szervezetének, amelyben globális szinten is megfogalmazza helyét és szerepét. A korlátozott források ellenére képes a képviselet megteremtésére, nemzetközi kapcsolatok szervezésére, amelyben a hallgatók az intézmény követeiként vesznek részt. E folyamatokra a világban az úgynevezett „ambassador „ modell a kialakított, amelynek bevezetése az intézményi tevékenységbe a nemzetközi tevékenység határfokát jelentősen erősítheti.

IV.4. Adatokra alapozott fejlesztések

Az intézmény az elmúlt évben több felmérést készített helyzetének átfogóbb megismerésére, a kiértékelést követően a szükséges fejlesztési lépéseket meghatározta. A Főiskola gondot fordít arra, hogy az érdekeltekkel megvitassa a mérési eredményeket és az intézmény céljai érdekében tett változtatásokat.

IV.5. Az ESG kritériumok szerint értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Az intézmény küldetésnyilatkozata egyházi célokat tükröz, kevés hangsúlyt kap az alap- és mesterképzés képzési céljának meghatározása. Az IFT-ben kerül meghatározásra az intézményi vízió. A Főiskola fenntartó egyháza a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) alapján meghatározta a képesítési követelményrendszerét, amely teljes mértékben megfelel az európai standardoknak. Az intézmény a magyar felsőoktatás minőségcéljainak megfelelő módon alakította ki képzési céljait és programjait. Az intézményi fejlesztések összhangban vannak a felsőoktatás fejlesztési célokkal.

Az intézmény vezetésében a stratégiai szintű vezetést az egyház felsőoktatási bizottsága és a rektor személye közösen határozza meg. A szervezet kialakította a felsőoktatási funkcionális területeket, amelyben a kollektív vezetés és a személyi operatív szintű vezetés lefedik az operatív vezetés funkcionális területeit. Ugyanakkor a szervezetben nem kialakított a szakmai vezetés kollektív szintje, hiányoznak az oktatást és kutatást irányító szakmai operatív egységek, a tanszékek.

Az intézmény Minőségirányítási szabályzata sajátosan ötvözte az ESG 2015 TQM központú szemléletét és az ISO megközelítést és nézőpontokat. Az intézmény szabályzatai megfelelően karban tartottak, naprakészek.

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola általános helyzetképe megfelel a MAB szempontjaiban megfogalmazottaknak, megfelelő stratégiai operatív tervezést folytat. Stratégiai szinten vezetett

intézmény, megfelel a buddhizmust spirituális alapként oktató amerikai és ázsiai egyetemek stratégiai modelljének.

A főiskola küldetése, víziója, értékei egy vallási szellemi központ értékeit tükrözik, kevésbé alkalmasak a nyugati világban a hallgatói foglalkoztatás rendszereinek való megfelelésre. Ebben az intézmény nem egyedülálló – más felekezetek hazai intézményei sem mindig különítik el az egyház és a felsőoktatási intézmény feladatát és funkcióit. A Főiskola minőségpolitikája egyedülálló, megpróbál a spirituális értékek, a szélsőséges individualista minőségfelfogás (ESG 2015 perszonalizált tanulási ösvény) és az ISO adta elemekből egy speciális és működőképes modellt fejleszteni.

Az intézmény az elmúlt öt évben jelentős előrelépést tett a stratégiai irányításban, az IFT-ben megfogalmazott célok minden vonatkozásban megfelelnek a hazai felsőoktatás fokozatváltási és nemzetköziesítési céljainak. Az intézmény jelenlegi szervezettsége és a szervezeti kultúra fejlettségi szintje alapján megkezdheti a nemzetköziesítésre való felkészülést, amihez pontosan megfogalmazott vízió, küldetés, hosszú távú stratégiai irányok kialakítása, az ahhoz kapcsolódó intézményfejlesztési tervezés uniós felsőoktatási ciklusokhoz igazítása, összességében a tervezés integritásának megteremtése szükséges.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés

A szakok indításával, rendszeres értékelésével kapcsolatos legfontosabb teendőket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának vonatkozó bekezdései, a Hallgató Követelményrendszer részét képező Hallgató Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, a Minőségbiztosítási Politika és a Minőségbiztosítási és Minőségfejlesztési Szabályzat tartalmazza. A dokumentumok elérhetők az intézmény honlapján.

Az intézmény megfelelő folyamatokkal rendelkezik képzési programjainak kialakítására és formális jóváhagyására. A képzési programokat a hallgatók (HÖK) bevonásával alakítják ki. A képzések fejlesztésével kapcsolatban a HÖK-nek önálló kezdeményezési joga van, továbbá a hallgatói képviselők a mérvadó bizottságokban (Minőségirányítási Bizottság, Akkreditációs Bizottság, Főiskolai Tanács) és a döntéshozó Szenátusban szavazati joggal részt vesznek. A végzett hallgatóknak a főiskolai adminisztrációba történő bevonása (jelenleg a Főiskolán dolgozó 13 fő alkalmazott közül 10 fő egykori hallgató) ugyancsak elősegíti, hogy a hallgatói szempontok (látásmódjuk, véleményük, igényeik) megjelenjenek a képzések fejlesztésére irányuló folyamatokban. A Főiskola vezetése Hallgatói Fórumokat is kezdeményez.

Jól nyomon követhető (szabályzatokkal is alátámasztott) a szakok indításának, a képzési kínálat felülvizsgálatának és módosításának a folyamata, jól elhatárolt a belső testületek, szervezeti egységek felelősségi körei (szenátus, rektorhelyettes, szakfelelős, Nemzetközi Iroda, Képzési Bizottság, TT, FT, MiB). A tanterv felülvizsgálatára öt évente kerül sor. A tanterven végrehajtott változtatásokat a MiB évente értékeli. A képzések folyamatos figyelemmel kísérésével és rendszeres értékelésével kapcsolatban az a szabályzati követelmény, hogy biztosítsák a képzési programok tudományos naprakészségét, elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek.

Az intézmény biztosítja a képzési programokhoz megfelelően illeszkedő gyakorlati lehetőségeket (külföldi és belföldi meditatációs helyszínek; segítő szervezetek). Kutatási és tudományos eredményeket hasznosítva a főiskola nagyobb tantervfejlesztést hajtott végre (lásd 2020-as tantervek). Az intézmény nagy gondot fordít a hallgatók tudását, kompetenciáját értékelő módszereinek, eszközeinek fejlesztésére.

A Hallgatói Tanulmányi és Vizsgaszabályzat ismerteti a hallgatók előtanulmányi kötelezettségeinek típusait. Előtanulmányi rend (előfeltétel) a tantervi egységeknek csak a minimális részénél van előírva (a holnapon elérhető tantárgyleírások tartalmazzák), az intézmény ezzel biztosítja azt a lehetőséget, hogy a hallgató az ajánlott tantervtől eltérő egyéni tanulmányi rendben végezhesse a tanulmányait.

Az intézmény a Hallgatói Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában (a képzés szerkezeti és tartalmi egységei) állapítja meg a tantárgyak kredit értékeit.

A Főiskola kizárólag hittudományi képzési területen nyújt képzést. A képzésen belüli módosítások során elsősorban az oktatók, a felvételizők és a hallgatók visszajelzéseire, igényeire támaszkodik. A beiskolázási, pályakövetési információk és a munkaerőpiaci igények a képzés speciális hitéleti jellegéből adódóan közvetetten gyakorolnak hatást a képzési programok felülvizsgálatának folyamatára. A tantervek átdolgozása, fejlesztése során igyekeznek a munkaerőpiaci igényei szerinti ismeretanyagokat átadó tantárgyakat a képzés részévé tenni. Egyedi sajátosság, hogy a Főiskola képzése a hallgatók nagy többsége esetében önmagában jelenti olyan plusz kompetenciák, ismeretek elsajátításának lehetőségét, amelyek révén a hallgatók a munkájukban még értékesebbé és elismertebbé válhatnak. Ennek a speciális munkaerőpiaci igénynek és a képzésektől elvárt hozzáadott értéknek a felmérésére és évről-évre történő változására a Főiskola összetett felvételi eljárást működtet, amiben a teljes oktatói kar és Hallgatói Képviselő (HK) vesz részt.

A képzési programokkal kapcsolatos felhasználói tapasztalatokat az intézmény informális és formális úton is gyűjti (2015-ös DPR, 2017-es Hallgatói Fórum, 2016/17-es OMHV kérdőív).

Mindezek alapján megállapítható, hogy A Tan Kapuja Buddhista Főiskola megfelel az ESG 1.2 és 1.9 standardja és irányelve által támasztott követelményeknek.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A Főiskola igyekszik figyelembe venni a hallgatói szükségletek sokféleségét. Már a tanrend kialakításának folyamatába is bevonják a hallgatókat és a HK is (ez csak a tantárgyak szintjén jelentkezik, az órarend kialakításába nincs beleszólásuk). Az intézmény az autonóm tanulói öntudatra bátorítja a hallgatókat, mindeközben gondoskodik a megfelelő támogatásokról. Külön fogyatékosügyi koordinátor felügyeli és segíti azokat a hallgatókat, akik esetlegesen valamilyen fogyatékosággal élnek mindennapjaikat.

Az intézmény rendelkezik felvételi kiadvánnyal, amelyben összefoglalnak minden olyan információt, ami segítségül szolgál az első éves hallgatóknak tanulmányaik megkezdéséhez. Minden szabályzat, ami a hallgatókat érinti elérhető az intézményi honlapon.

Az intézmény külön minőségbiztosítási/fejlesztési szabályzattal rendelkezik, amelynek célja, hogy leírja azokat a folyamatokat, célokat, amelyeket a Főiskola fontosnak tart a folyamatos innovatív és megfelelő működéshez. Nagy hangsúlyt fektetnek az OMHV visszajelzéseire, igyekeznek azokat figyelembe venni, sok esetben azonban a kiértékelést nem követi megvalósítás. Képzéseik gyakorlatorientáltak, a tantermek berendezése teljesen egyedi, keleti minták alapján került kialakításra (a tanterekben nincsen pad, szék, a hallgatók szőnyegekben és párnákon ülnek a földön, ami az ő igényük volt).

A Főiskola biztosítja a különleges tanulmányi rendet a kiemelkedően tehetséges, a versenyszerűen sportoló, vagy például mobilitási programban részt vevő hallgatók számára, továbbá mentorprogramot működtetnek azon hallgatók számára, akiknek szüksége van rá (pl. hátrányos helyzetű).

A hallgatói panaszkezelés megfelelő, a folyamatok előrehaladását különböző bizottságok segítik, amelyben a jogszabályokhoz híven hallgatói képviselő is részt vesz. Kiemelendő, hogy amennyiben egy adott kurzus hallgatóinak legalább a fele írásos formában az oktatási rektorhelyettes felé jelzi, hogy oktatóváltással szeretne élni, akkor erre van lehetőség és a rektor dönt az adott kérdésben.

A HF célja, hogy a hallgatók akár szóban, akár kérdőívek formájában tehessék meg javaslataikat és észrevételeiket tanulmányaikkal és a Főiskolával kapcsolatban. Az elmúlt években nem érkezett írásbeli jogorvoslati panasz a hallgatók felől, minden felmerülő problémát a fórumokon kezelni tudnak.

Az intézmény rugalmas és hallgatóbarát értékelési rendszert alkalmaz, a hallgatóknak többféle lehetőség áll rendelkezésre a rosszabb érdemjegyek javítására.

Mіндеzek alapján megállapítható, hogy A Tan Kapuja Buddhista Főiskola megfelel az ESG 1.3 standardja és irányelve által támasztott követelményeknek.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése

A hallgatói követelményrendszer részét képező Felvételi és Átiratkozási Szabályzat, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat és Hallgatói Általános Eljárási Rend 1. é 2. fejezete tartalmazzák a standardban megfogalmazott területekre vonatkozó megfelelő eljárásokat, követelményeket. A dokumentumok a Főiskola honlapján elérhetőek. Az intézményi szabályozás megfelelő, a Főiskola rendelkezik megfelelő felvételi, elismerési és végzési eljárásokkal. A TVSz tartalmazza a hallgatók ismereteinek ellenőrzésével kapcsolatos rendelkezéseket (pontos értékelési és osztályozási kritériumok), amelyek a hallgatók előrehaladásának feltételei.

A felvételi eljárás és a záróvizsga eljárás revíziója többszereplős szakmai egyeztetés alapján történt a vizsgált időszakban. A Főiskola az alapképzésre történő felvételi eljárás keretében felvételi elbeszélgetést alkalmaz, amelynek célja a buddhizmussal, illetve a jelentkező által választott specializációnak megfelelő területtel kapcsolatos egyéni elkötelezettség (motiváció) vizsgálata. A mesterképzésre történő felvételi eljárásban a Főiskola alkalmassági vizsgálatot ír elő, ami olyan képességvizsgálat, amelynek keretei között megállapítják, hogy a jelentkező rendelkezik-e azokkal az egyéni képességekkel, tulajdonságokkal, amelyek alkalmassá teszik a képzésben való részvételre, a megszerzett buddhista tanító szakképzettségnek megfelelő tevékenység ellátására. Az intézményi szabályozás szerint az alkalmassági követelmények teljesítése alól a fogyatékosra tekintettel kedvezmény nem adható. Fogyatékkal élő jelentkező esetében a felvételiztető bizottság igénybe veheti a szakmai konzultáció lehetőségét pedagógiai, pszichológiai és szakmódszertani szakemberrel döntésének meghozatala előtt.

A felvételi eljárás objektivitását a felvételi eljárás részletes szabályozása biztosítja, amely meghatározza a felvételi szervek hatáskörét és feladatait. A felvételi eljárás objektivitását biztosítja a

jogorvoslati lehetőség is. A Főiskola az írásbeli és a szóbeli cselekmények tekintetében egyaránt iratbetekintésen alapuló panasztételi jogot és a felvételi döntéssel kapcsolatban formális fellebbezési jogot biztosít a felvételizőknek, amelyet a Hallgatói Jogorvoslati Bizottság bírál el. Az objektivitás érvényesülését a FÁISZ 2019. évi módosítása során beépített új minőségbiztosítási szabály is elősegíti.

Az intézmény honlapján nyilvánosan elérhető tantárgyleírások tartalmazzák az előtanulmányi követelményeket.

A Főiskola rendelkezik kreditátviteli szabályozással, az abban rögzített eljárás megfelel az elvárásoknak. A kreditek elismerését és beszámítását végző testület (Kreditátviteli Bizottság) feladatait a Hallgatói Ügyek Bizottsága látja el. A kredit beszámítására vonatkozó kérelmet a hallgató a Neptun kérelemkezelő útján, illetve ha nincs hozzáférése a főiskolai Neptunhoz (felvétel vagy átvétel esetén), akkor papír alapon az erre a célra rendszeresített űrlapon terjesztheti elő. Az informális és nem formális tanulás korábbi eredményeinek elismerésére a tanulmányok során, a felvételi eljárásban és az előzetes kreditátviteli eljárásban egyaránt van lehetőség a Főiskolán. A HÜB az előzetesen nem formális, informális tanulás során megszerzett tudást, munkatapasztalatot – az erre vonatkozó jogszabályok és a TVSZ által meghatározottak szerint – tanulmányi követelmény teljesítéseként elismerheti. Az előzetesen megszerzett, iskolarendszeren kívüli nem formális (szervezett képzésben megvalósuló), és informális (tapasztalati úton történő) tanulással elsajátított kompetenciák, illetve munkavégzés során szerzett tapasztalat elismerése lehet: a) egy adott szakon valamely kompetencia (ismeret, teljesítmény, eredmény, készség, további kompetenciák) kredittel történő elismerése, b) követelmény teljesítése alóli teljes felmentés.

Az intézményi szabályozás biztosítja a hallgatóknak a szabadon választható tantárgyak felvételét. Szabadon választható tantárgy teljesítésére a kurzusfelvételre vonatkozó szabályok figyelembevételével a Főiskola bármely kurzusa felvehető, amely nem minősül kötelező tantárgynak az adott szak szempontjából.

A TVSZ megfelelően részletezi a kivételes tanulmányi rend engedélyezésének indokait, az adható kedvezményeket és azok időtartamát, biztosítva ezzel a speciális helyzetű hallgatók megfelelő ütemű előrehaladását. A TVSZ Eljárási szabályok fejezete tartalmazza a speciális szükségletű hallgatókat megillető tanulmányi kedvezményeket és a Főiskola által biztosított tanulmányi támogatásokat.

A hallgatók előrehaladásáról a Főiskola az évenkénti önértékelés során gyűjt információkat az elektronikus tanulmányi rendszer segítségével. Az őszi és a tavaszi statisztika idején belső intézményi

hallgatói statisztikát is készítenek. A tanulmányok elhúzódsának legfőbb oka, hogy az alapképzésben részt vevő hallgatók tanulmányaik során munkát vállálnak, és tanulmányaik befejezését inkább későbbre halasztják. A tanulmányok lezáratlanságának másik legfőbb oka a kimeneti követelmények között szereplő nyelvvizsgafeltétel nem teljesítése.

A hallgatói mobilitás szerves gyakorlat az intézmény életében. Az intézmény megfelelő szabályozással lehetővé teszi a hallgatók külföldi részképzését. 11 ország 16 egyetemével van intézményközi megállapodásuk, a hallgatók számára elérhetők a főbb nemzetközi pályázati, mobilitási lehetőségek (Erasmus Plus, Campus Mundi). Az intézménynek tanévenként átlagosan 3 kiutazó hallgatója van. Többre is lenne lehetősége, de minőségi elvárásai is vannak a pályázó hallgatókkal szemben.

Míndezek alapján megállapítható, hogy A Tan Kapuja Buddhista Főiskola megfelel az ESG 1.4 standardja és irányelve által támasztott követelményeknek.

ESG 1.5 Oktatók

Az oktatók felvételére, értékelésére vonatkozó intézményi szabályozás megfelelő és elérhető, világos és átlátható folyamatokat tesz lehetővé.

Az intézmény jelentős lépéseket tett a minősített oktatók számának növelése, saját oktatóik képzése és az oktatói utánpótlás biztosítása területén. Az intézmény szívesebben alkalmaz olyan oktatókat, akik a Főiskola valamely képzésformájában tanultak, végeztek, illetve támogatja őket doktori tanulmányaikban. Az oktató kar 22 főből áll, amelyből 16 fő (73%) – az Önértékelés benyújtása óta eltelt időt is beleszámítva – dolgozik teljes vagy részmunkaidős munkaviszony keretében (az akkreditációs feltétel minimum 60%-hoz képest [Nftv. 7. § (3) bek.]). A 22 fő összes oktató közül 8 fő minősített, további 1 fő dr. univ. fokozattal, 3 fő pedig doktori abszolutóriummal rendelkezik. Az utóbbi években az oktatói minősítettség javítása érdekében három doktori fokozattal rendelkező oktatóval kötöttek határozatlan idejű munkaszerződést. Az intézmény oktatói összetétele biztosítja a stratégiai dokumentumokban, minőségpolitikai dokumentumokban megfogalmazott célok megvalósulását (a buddhizmus magyar nyelven történő oktatása, buddhista tanítók képzése), valamint az elmélet és a gyakorlat összhangját is. Az oktatóknál a szakmai kompetenciák mellett speciális elvárás, hogy a buddhizmusban megfogalmazott alapvető erkölcsi normákat is fel tudják mutatni.

Az oktatói összetétel mutatóinak elemzése során bemutatott esetek világossá teszik a Főiskola akkreditációs követelményeknek való megfelelésre vonatkozó törekvését, valamint a fenntartó elvárásainak való megfelelés iránti elkötelezettségét. A helyszíni látogatás során a fenntartó egyház

vezetői és a főiskola vezetése között elvi és gyakorlati összhangot, együttműködést tapasztalt a Látogató Bizottság.

A Főiskola rendszeresen megvizsgálja oktatói összetételét és azt az éves rektori beszámolóban a Szenátus elé tárja. Az elmúlt időszakban a PhD-vel rendelkező oktatók arányának javítása volt a prioritás, ennek teljesülése érdekében számos intézkedést valósítottak meg. Új oktatók felkutatása, felvétele során a tudományosság és a buddhista szemléletű élettapasztalat követelményét egyidejűleg érvényesíti. A helyszíni beszélgetések során nem csak az ezzel kapcsolatos eredményeket ismertették, hanem őszintén beszéltek a felmerülő akadályokról és kihívásokról is.

Az oktatói teljesítményértékelés értékelési szempontjait az FKR 10 pontban szabályozza. Az eredmények alapján kerül kialakításra az oktató éves munkaterve. Az oktatók értékelésének formalizált és rendszeres értékelési rendszere nincs. Ezt az oktatói kar kis méretével és ebből következően transzparens működésével indokolják, mindemellett tervezik az értékelési rendszer kidolgozását. Az OMHV egyes kérdéseire adott válaszok és a kutatási eredmények mentén történnek a kiértékelések. A Főiskola sajátos spirituális céljai magas elkötelezettséget igényelnek, így a különbségek csekély belső feszültséget eredményeznek.

A Főiskola rendszeresen OMHV vizsgálatokat végez a Neptun rendszer segítségével, majd ezeket a MiB elemzi, amelyből jelentést készít az oktatók és a hallgatók számára. Ugyanakkor jelenlegi formájában nem tartja eredményesnek az intézmény ezeket a visszajelzéseket (Hallgatói Fórumok szervezése életszerűbb).

Az oktatói vélemények gyűjtése az intézmény által biztosított oktatói, kutatói környezetről tanári értekezletek keretében, szintén informális úton történt, amelyek néhány fejlesztést is eredményeztek. Az intézmény kifejezett értéket tulajdonít annak, amit „belső intézményi demokráciának” nevez. A jövőben formalizált felmérést is szeretnének lefolytatni kérdezőbiztos által végzett kérdőíves adatfelvétellel és annak klasszikus szociológiai módszerekkel történő értékelésével.

Az intézményben az oktatók pedagógiai tudatosságára és felkészültségének erősítésére a rendszeres tanári értekezletek szolgálnak. Formális rendszer erre vonatkozóan nem működik.

Szándékaik szerint a „képzők képzésére” a 2019/20-as tanévben az EFOP pályázat keretében kerül sor.

Összefoglalóan elmondható, hogy az intézmény elsősorban informális és nem kifejezetten az oktatók mérésére kialakított formális rendszerrel törekszik biztosítani azt, hogy oktatói megfelelő

kompetenciákkal rendelkezzenek. Méltányos és átlátható eljárásokat alkalmaznak oktatóik toborzására, azonban ebben természetesen érvényesítik saját hitéleti szempontjaikat.

Az intézmény világos, átlátható és tisztességes elsősorban nonformális folyamatokat mutat be az oktatókkal kapcsolatos eljárásokról. Az oktatók szakmai fejlődésére törekvést fogalmaz meg, formális és rendszeres folyamatokról nem számol be. Az önértékelés helyesen értékeli azt, hogy kis létszámú intézmények esetében egyes területek teljes minőségbiztosítási formalizálása nem feltétlenül életszerű és hatékony. Az önértékelésben leírtakkal összhangban lévő állapotokat tapasztalt a látogató bizottság.

Mindezek alapján megállapítható, hogy A Tan Kapuja Buddhista Főiskola megfelel az ESG 1.5 standardja és irányelve által támasztott követelményeknek.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Az intézmény hitéleti képzéséhez szükségesek olyan speciális berendezések és igények, amelyekre forrásuk jellemzően nem nagyon marad, azonban a gazdaságos működéssel és kisebb fejlesztésekkel igyekeznek megoldani a felmerülő helyzeteket, mint például a már korábban említett, hallgatói igények alapján megváltoztatott tantermi berendezések.

Buddhista gyakorlatokkal és saját, belső mentorprogrammal igyekeznek elősegíteni az első éves hallgatók beilleszkedését a felsőoktatásba. A HK gondozásában van a program, akik mindezek mellett különböző szabadidős tevékenységgel próbálnak meg közösséget köovácsolni a hallgatók között. A program viszonylag sokrétű, többféle tanácsadási módszert is nyújt, mint például: tanulásmódszertan, életvezetés, felzárkóztatás stb. A hallgatók az intézmény honlapján tájékozódhatnak a programról, illetve a HK a rendezvényein szóban is ad tájékoztatást, valamint a közösségi médiában is megjelennek.

Képzésük folyamán igyekeznek olyan tudást átadni, amely a hallgatókat a tudatosságra, felelősségre neveli. Ezt már a felvételi előkészítő tanfolyamjaikon elkezdik. Részt vesznek különböző mobilitási programokban (Erasmus, Campus Mundi stb.), sőt, az ismertebb pályázati lehetőségeken túl sok hasonló profilú felsőoktatási intézménnyel kapcsolatban állnak (például: Central University of Tibetan Studies, International Theravada Buddhist Missionary University, Undur Gegeen Buddhist University stb.), így szabad áramlást biztosítanak a hallgatóknak.

A hallgatók az alapképzésük alatt kötelezően tanulnak különböző (a buddhista tanokhoz igazodva) idegen nyelveket. A hallgatók nyelvtanulását-amennyiben nem rendelkeznek nyelvvizsgával, úgy segítik, hogy különböző kurzusokat tartanak például angol nyelven. Lemorzsolódás jellemzően a már abszolvált, de diplomát még nem szerzett hallgatók körében magasabb (nyelvvizsga, szakdolgozat hiánya stb.).

A tanulmányi- és szociális alapú ösztöndíjakon túl létrehozta különböző intézményi ösztöndíjakat, amelyekről a hallgatók a honlapon tájékozódhatnak. A tájékoztatás az átlag hallgató számára több esetben túl bonyolult van megfogalmazva, így nem mindenkihez jut el a támogatás, holott jogosult lenne rá. Az elmúlt években megtörtént a szociális ösztöndíjak felülvizsgálata, amely a HK kezdeményezésén alapult, mivel sok esetben nem értettek egyet a pontszámokkal, illetve a pályázás menetével. Jelenleg is folyamatban van egy segédlet elkészítése a rendszeres szociális ösztöndíj pályázásához.

Az intézmény nem túl nagy, ám modern és felszerelt, korlátozottan nyilvános szakkönyvtárral rendelkezik, illetve több online adatbázisra is előfizettek, amelyet a hallgatók a könyvtár belső hálózatán érhetnek el. Pozitívum, hogy a könyvtár előre egyeztetés útján nyitvatartási időn kívül is fogad hallgatókat. A könyvtár gyűjteménye évről évre növekszik. A jegyetellátás és az e-learning (Moodle) rendszerük megfelelően működik.

Az intézmény nem rendelkezik saját tornateremmel vagy sportlétesítménnyel, azonban kötelező tanórák keretében biztosítanak különböző keleti mozgásgyakorlatokat, mint például az indiai jóga, Tai Chi stb., valamint különböző szabadidős kirándulásokat, „elvonulásokat” is szerveznek. Mindezeket a kötelező órákon túl is biztosítják.

Az intézmény nem rendelkezik kollégiummal. Azokat a hallgatókat, akik valamilyen oknál fogva rászorulnak, néhány napig tudják elszállásolni az intézmény tantermeiben, ezt a lehetőséget fel szokták ajánlani a nem Budapesten élő levelezős hallgatók számára is.

A Főiskola korszerű és elegendő mennyiségű informatikai eszközökkel rendelkezik.

A fogyatékkal élő hallgatókat igyekeznek végig kísérni tanulmányaik alatt úgy, hogy a lehető legtöbb segítséget megkapják. Igény szerint, személyre szabott, egyéni segítségért is lehet folyamodni. A Főiskola minden épülete fizikailag akadálymentesített, kerekesszékekkel is igénybe vehetőek.

Míndezek alapján megállapítható, hogy A Tan Kapuja Buddhista Főiskola megfelel az ESG 1.6 standardja és irányelve által támasztott követelményeknek.

ESG 1.7 Információkezelés

A Főiskola a működéséhez szükséges stratégiai döntések meghozatala érdekében a következő adatokat gyűjti szisztematikusan: felvételi információk; hallgatókkal kapcsolatos információk; a hallgatói juttatások adatai; a képzésekkel kapcsolatos információk; az intézményi működés, működtetési tevékenység adatai; speciális feladatok adatai. Ezek elemei tartalmazzák azokat a számottevő információkat és visszajelzéseket, amelyek alapját képezik az intézményi fejlesztéshez szükséges felelős döntéshozatalnak.

Az adatok gyűjtése több csatornán történik az elektronikus nyilvántartástól kezdve az egészen informálisig. Az adatok szolgáltatásába bevonják a hallgatókat, az oktatókat és a nem oktató személyzetet, az már kevésbé egyértelmű, hogy mindhárom kör részt vesz-e az elemzésükben, ugyanakkor az elemzések eredményei eljutnak mindhárom körhöz, akik feltételezhetően képviselhetik magukat az intézkedések tervezésében.

A Főiskola a Küldetésnyilatkozatban meghatározott minőségcéljait azoknak megfelelő indikátorokkal méri, melynek részleteit az intézményi Önértékelés 60. oldala tartalmazza.

Az elemzések, értékelések alapján elindított fejlesztések leginkább a képzések fejlesztésére irányultak (pl. nemzetközi képzés), a tantervek folyamatos megújítására, infrastrukturális fejlesztésekre (Könyvtár, EFOP Pályázat), elvonuló-központok létrehozására, fejlesztésére a Fenntartóval közösen (USZÓ, Bajna, Mánfa), a nemzetközi kapcsolatok bővítésére és a Főiskola átlátható, hatékony működésének megteremtésére (pl. szabályzatok elkészítése és közzététele).

Az intézmény rendelkezik adatvédelmi és adatkezelési szabályzattal, amely összhangban van a természetes személyeknek személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (általános adatvédelmi rendelet).

Míndezek alapján megállapítható, hogy A Tan Kapuja Buddhista Főiskola megfelel az ESG 1.7 standardjának és irányelveinek.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Az intézmény igényesen és átlátható rendszerben jelenik meg a világhálón. A megjelenő információk naprakészek, könnyen fellelhetők. A nyilvános felületek karbantartásának, fejlesztésének külön

felelőse van. A működési és eredményességi mutatók nyilvánossága kapcsán az intézmény önkritikusan nyilvánul meg, nem tartja megfelelőnek, hogy ilyen információkat nem tesz közzé.

Leendő hallgatóknak:

- a jelentkezni szándékozók elérik a tantárgyleírásokat.
- a képzések KKK-i a felvételi oldalról elérhetők.
- a képzések mintatantervei nem érhetők el a weboldaltól csak a már felvett hallgatók számára

Jelenlegi hallgatók számára az önértékelésben megadott (tkbf.hu/hallgatoknak) weboldalon kielégítő, átlátható rendben elhelyezett információk szerepelnek.

Összegzés: Az intézmény nyilvánossága az átlagnál magasabb szintű, esztétikus, a jelentkezni szándékozó és az aktuális hallgatók számára is releváns, objektív információkat nyújt, alaki és tartalmi szempontból is megfelelő. Az intézmény saját működésének eredményességére vonatkozó adatainak, mutatóinak nyilvánosságát javítania kell. Az intézménylátogatás során megtekintett faliújságon elhelyezett hirdetések bőséges lehetőséget nyújtanak a hallgatók intézményi eligazodáshoz, fejlődéséhez.

Míndezek alapján megállapítható, hogy A Tan Kapuja Buddhista Főiskola megfelel az ESG 1.8 standardja és irányelve által támasztott követelményeknek.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Az intézmény nem alkalmaz a MAB-on kívül más külső minőségbiztosítási eljárást.

V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Jóllehet A Tan Kapuja Buddhista Főiskola nem hivatkozik külön az intézmény stratégiai dokumentumára, világosan és jól körül határolt területet jelöl meg az intézmény stratégiai céljaira vonatkozólag, amelyben nyilvánvaló, hogy meghatározó szerepet kap a többretű szakmai tudományos tevékenység.

A korábbi akkreditációhoz képest a Főiskola jelentős előrelépéseket tett a szervezetfejlesztésben, amely a leírtak alapján nagy mértékben a minőségbiztosítás egyik meghatározó garanciája. Átlátható és a Főiskola körülményeihez jól átgondolt szervezetrendszer koordinálja a tudományos munkát.

A kutatási programok követése a fentebb említett szervezetfejlesztésben számos innovatív és ösztönző elemmel rendelkeznek, amelyek egyformán szem előtt tartják az egész Főiskola (oktató és hallgató) közösségének tudományművelését. Ezen belül jól differenciálja a szakmai munka különböző rétegeit.

A tudományos kutatás egyik dimenziójának (kutatók publikációi) áttekintése és mérése egységes rendben a MTMT-n keresztül történik. Emellett a tehetséggondozó műhelyek (TDK, nyelvi, művészeti) is meghatározó szerepet kapnak a szakmai munkában, amelyet a Főiskola számos módon igyekszik támogatni.

A beadvány nem tesz említést olyan átfogó értékelő rendszerről, amely az oktatói előmenetelt segítené, ezt jellemzően az oktatói követelményrendszeren belül ellenőrzi a megfelelő éves ellenőrzésekkel. Inkább csak olyan eszközökről olvasunk, amelyekkel ösztönözni próbálja az oktatói tudományos tevékenységet: óraterhelés kutatási célú könnyítésével, szakmai konferenciákon való részvétel támogatásával, illetve PhD tanulmányok segítésére megállapodás megkötésével.

Az intézmény jellegénél fogva kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik, amelyhez jól használja a térség elérhető mobilitás pályázatait.

Az infrastruktúra és könyvtári szolgáltatások folyamatos fejlesztése tekintettel van a tudományos tevékenység támogatására. A Főiskola saját könyvkiadással és rendszeresen megjelenő folyóirat kiadással is rendelkezik.

VI. Az intézmény/kar további működésére vonatkozó LB megjegyzések, javaslatok

A látogató bizottság az akkreditáció hatályát nem érintő, a minőségbiztosítási rendszer működését, az ESG szempontrendszerének való megfelelést segítve értékelése alatt javaslatokat és további ajánlásokat fogalmazott meg az intézmény számára, melyek összegezve az alábbiak:

- A Főiskola az Európai felsőoktatási környezetben is egyedülálló helyzetben van. Az egyetlen akkreditált Buddhista felsőoktatási intézmény. Ebben a tekintetben, számos ponton fejleszthető lenne nemzetközi kapcsolatrendszere, különösen is az idegen nyelvű képzés beindítása lenne kívánatos.
- Küldetésnyilatkozat részletesebb megfogalmazása, hiszen a Főiskola világos és jól értelmezhető stratégiai célokkal rendelkezik, és ennek szellemében végzi a felsőoktatási feladatait.
- Gyakorlatok megszervezése, követése, kiértékelése, a tantervre és tananyagra vonatkoztatott visszacsatolása.
- A küldetésben a képzési funkciók precíz meghatározása: alap- és mester szinten, egyéb képzésekben mit kívánnak nyújtani.
- A kutatásban úgy megfogalmazni a Kőrösi Csoma és a tibeti kultúra értékeihez kapcsolódó feladatokat, hogy az megfeleljen az intézmény forrásképeségeinek,
- A minőségértékek megfogalmazásában a szakszerűség fejlesztése (a humanizmus érték definiálása, elhatárolása), és kibővítése a képzés minden elemére (oktatás, kutatás, közösségi funkció).
- A Főiskola csak nemzetközi közegben képes hazai képzési funkcióit is megfelelően ellátni (lásd doktori képzési partnerség), ezért az IFT-ben javasolt egy nemzetköziesítési stratégia meghatározása is, ami realizálódhat ERASMUS Plusz és egyéb pályázatokban is (ASEF)
- A nemzetköziesítési stratégia fontos eleme lehet a képzési programokban a professzió elemek megjelenítése, hiszen nem csupán teológusok képzése a megfogalmazott cél és gyakorlat: bölcsészeti kutató szakmák (fordító, vallástörténész, civilizációs tanulmányok) illetve a kapcsolódó személyiségfejlesztési gyakorlati lehetőségekre való felkészítés tudatosabb megjelenítése (keleti harcművészetek, meditáció, szociális közösségfejlesztés), akár specializációk, akár szakirányú továbbképzési szakok, idegen nyelvű modulok, nyári egyetemek külföldi egyetemek hallgatóinak részére autentikus gyakorlatprogramok fejlesztésével.
- A nemzetköziesítési minőségcélokat az ESG speciális intézményi tartalmainak kibontása mellett más minőségmodellek és rendszerek módszereinek és technikáinak fejlett alkalmazása is

segítheti (pl. Malcolm Baldrige Díj: profilfejlesztés, a képzési-kutatási – közösségfejlesztési, 3. funkciós folyamatok integrálása, szolgáltatási profilfejlesztés).

- A fenntartó egyház a stratégiai menedzsment folyamatok erősítését segítheti a közösségfejlesztési, 3. funkciós feladatokat érintő szükségletek megfogalmazásával, szervezeti és civil egyesületi hálózatépítési tapasztalatainak és rendszereinek felhasználásával és a főiskola 3. funkciója erőteljesebb támogatásával. A főiskola globális közösségi céljait (a buddhizmus minden irányzatának elméleti és gyakorlati művelésére és közvetítésére való felkészítés) célszerű nemzetközi kapcsolatfejlesztési programokkal erősíteni.
- Az intézmény vezetőségének és a Hallgatói Önkormányzat közötti együttműködés erősítése.
- Kollégiumi férőhelyek biztosítása.

Kérjük, hogy a javaslatokra tett akciókat 2022. december 31-ig küldjék meg a MAB számára.

VII. Az intézményben folyó hitéleti képzések értékelése

buddhista tanító alapképzési szak (6 félév)

Tan Kapuja Buddhista Főiskola	Akkreditációs minősítés
Buddhista tanító alapképzési szak	2020/2/V/7/1. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2025. február 21-ig hatályos.

1. A jogszabályi és az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzés aktuális tanterve

A tanterv megfelel a jogszabályi követelményeknek és biztosítja a KKK-ban rögzített képzési célok (az intézmény honlapján megtalálható) elérését. Nappali tagozaton megvalósul a félévenkénti legalább 200 tanóra, ugyanakkor a beadvány nem tartalmazza a részidős képzés (esti képzés) tanóráinak számát. A KKK-ban nevesített specializációk (dharma tanító, vallástörténet és filozófia) mindkét képzési formában működnek. A hallgatók félévenkénti kreditterhelése egyenletes.

Javítandó: a részidős képzés (esti képzés) tanóráinak számát sem a szak önértékelése, sem az intézmény honlapján elérhető mintatanterv nem tartalmazza.

A képzés személyi feltételei

Az intézmény jelentős lépéseket tett a tudományos fokozattal rendelkező oktatók törvényszerinti arányának elérése érdekében. A szak felelőse az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott tudományos fokozattal rendelkező oktató, főiskolai docens. A szakon egy 9 kredit értékű szakmai ismeretkörnek a felelőse. Az oktatói kör tantárgyakhoz rendelt bemutatása csak az mutatja, hogy az adott oktató az intézményben hány kredit felelőse, azt viszont nem, hogy a szakon mennyiért felel. A 30 kreditet elérő specializációknak intézményi felelősei vannak, mindketten az intézmény teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatói, 16, ill. 14 kreditnek a felelősei.

Az oktatók kreditterhelése 4 és 25 között szóródik a szakon, míg az intézményben 8 és 34 között. A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók heti óraterhelése 1 és 16,5 óra között szóródik.

A törzsanyag ismeretköreinek, ill. tantárgyainak 16 felelőséből 8 rendelkezik tudományos fokozattal, ami megfelel a min. 50%-os MAB elvárásnak. A törzsanyag elméleti ismeretköreinek, ill. tantárgyainak

felelősei tudományos fokozattal rendelkező oktatók. A tudományos fokozattal nem rendelkező oktatók csak gyakorlati tárgyak vagy szemináriumi jellegű és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyak felelősei, a kreditterhelés egyikük esetében sem haladja meg a 15 kreditet. A 16 tantárgyfelelős közül, csak 4 felel 25 kreditnél többért, ami megfelel az oktatói kreditterhelésre vonatkozó MAB elvárásoknak.

A képzésben résztvevő oktatók összes száma 18. A képzés „törzsoktatóinak” nagy többsége (89%) az intézmény foglalkoztatott oktatója (AT+AR), ezzel teljesül az akkreditációs feltétel (legalább 75%). Az intézményben folytatott gyakorlati foglalkozások vezetőinek nagy többsége az intézmény teljes állásban foglalkoztatott oktatója.

Néhány oktató esetében a munkaköri besorolásuk nem felel meg a törvényi előírásoknak (NFTv 28. § (1) b) (2)): 2 főiskolai docensnek és 3 főiskolai adjunktusnak nincs doktori fokozata.

Javaslat: Jóllehet az intézmény a Foglalkoztatási követelményrendszerében átmeneti rendelkezésekkel pontosan szabályozza a 2006 előtt doktori fokozat nélkül főiskolai adjunktusi és docensi kinevezést kapott oktatók 2008. szept. 1. utáni besorolásának és alkalmazásának feltételeit, törekednie kell arra, hogy megfeleljen saját szabályozásának és a törvényi előírásoknak (Nftv 28. § (1) a) b) (2), Nftv. 116. § (6)) is.

A szakon folyó képzés tudományos háttere

A kutatási programok követése a fentebb említett szervezetfejlesztésben számos innovatív és ösztönző elemmel rendelkeznek, amelyek egyformán szem előtt tartják az egész Főiskola (oktató és hallgató) közösségének tudományművelését. Ezen belül jól differenciálja a szakmai munka különböző rétegeit. A tudományos kutatás egyik dimenziójának (kutatók publikációi) áttekintése és mérése egységes rendben a MTMT-n keresztül történik. Emellett a tehetséggondozó műhelyek (TDK, nyelvi, művészeti) is meghatározó szerepet kapnak a szakmai munkában, amelyet a Főiskola számos módon igyekszik támogatni.

A szakon folyó képzés infrastrukturális háttere

Az infrastruktúra biztosítja a főiskolai oktatáshoz szükséges feltételeket. Az oktatás-képzéshez szükséges tantermek felszereltsége, informatikai és könyvtári ellátottság javult az elmúlt évekhez képest. Az infrastruktúra és könyvtári szolgáltatások folyamatos fejlesztése tekintettel van a tudományos tevékenység támogatására.

2. Képzési folyamat és eredményei

Tananyagfejlesztés

Az intézmény az EFOP Pályázat keretében 2018-tól intenzív tananyagfejlesztésbe kezdett, amelynek keretében nagy mennyiségű digitális kiadvány, illetve tartalom készült el és került szakmailag lektorálásra. Az eddig elkészült anyagok: buddhista alapfogalmak fogalomtár és Buddha-Dhamma szöveggyűjtemény, általános filozófiai szöveggyűjtemény (a fogalomtár készülőben), darsana filozófia fogalomtár (szöveggyűjtemény készülőben), mahájána fogalomtár és szöveggyűjtemény készülőben, tibeti buddhizmus fogalomtár (szöveggyűjtemény készülőben), zen buddhizmus és fogalomtár, mindkettő készülőben. Részből a majdani távoktatásra tekintettel elkészült mintegy 15 online előadás, illetve a hozzájuk kapcsolódó filozófiai klipek, illetve feladatsorok.

A Főiskola a Moodle e-learning rendszert használja, amely online kurzusok menedzselését is lehetővé teszi és arra is alkalmas, hogy olyan tananyag-bázist fogadjon be, amely megbízható adatbázisként lehetővé teszi a hallgatói tájékozódást távoli felhasználó esetén is. Az adatbázis nyomtatott termékeket, saját kiadású könyveket és tanulmányköteteket, lexikonokat, glosszáriumokat és audiovizuális anyagokat is tartalmaz, amelyek különféle jellegű és színvonalú kurzusokba integrálhatók, s így módon a lemaradók számára speciális tananyagokat hoznak létre. Az oktatóknak és hallgatóknak a távoktatási módszerekkel való megismertetését a Moodle 2014/15-ös tanévben történt bevezetésével kezdődően több lépcsőben, folyamatosan valósítja meg az intézmény.

Gyakorlati képzés

A hallgatók számára kötelezően előírt szakmai gyakorlatok számára a Főiskola nem jelöl ki meghatározott helyeket. A szakmai gyakorlat helyének felkutatása a hallgató feladata, aki a kurzus tárgyfelelőssével és/vagy oktatójával konzultálva a szakmai gyakorlat megkezdése előtt egyeztetni a részleteket és rögzíti a teljesítés konkrét feltételeit (szükség esetén az oktatási rektorhelyettes bevonásával). A hallgatóknak ezt a szabadságát az intézmény részben a buddhista elveknek való megfeleléssel magyarázza.

A szakmai gyakorlat célja az, hogy a hallgató a képzés folyamán megismert buddhista alapfogalmakat a gyakorlatban, vagyis munkavégzés során, valamint a munkavégzéshez köthető szituációkban és élethelyzetekben is erősítse meg magában, viselkedésében ezek váljanak irányadóvá.

Az intézmény egyéni megállapodásokat köt a befogadóhelyekkel.

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás egyrészt az intézményi tudományos diákköri tevékenységben nyilvánul meg. Emellett a tehetséggondozó műhelyek (nyelvi, művészeti) is meghatározó szerepet kapnak a szakmai munkában, amelyet a Főiskola számos módon igyekszik támogatni. A tehetséggondozás már a felvételi előkészítő tanfolyam résztvevői között megkezdődik. A TDK, OTDK mellett a főiskola hallgatói rendszeresen vesznek részt más tudományos rendezvényeken is. Ösztöndíjrendszer bevezetésével ösztönzik a hallgatókat a TDK-n való aktívabb részvételre, a legkiválóbb munkát A Tan Kapuja Fehér Judit Különdíjjal jutalmazzák.

A képzés eredményessége a hallgatói létszámadatok alapján

A vizsgált időszak adatai alapján látható alapképzésben a nappali tagozatos hallgatók (és jelentkezők) számának jelentős csökkenése. A diplomát szerzők száma az elmúlt 5 évben 15 és 25 fő között mozgott. A felvettek és a végzettek aránya jónak mondható. Az esti képzés iránt folyamatos az érdeklődés növekedése, amit a jelentkezők mellett a felvettek számának tendenciózus növekedése is jelez. Itt viszont a lemorzsolódás magasabb: arányaiban kevesebben szereznek diplomát a nappalihoz képest. Az önértékelés szerint ez alapvetően a közép- és idősebb korú generációk nyelvvizsga-hiányával magyarázható.

A vizsgált időszakban a kimenetkor (záróvizsga után közvetlenül) 34-44% arányban nem volt nyelvvizsgájuk a nappali tagozatos hallgatóknak, de volt 2 olyan év, amikor ez az arány még magasabb, 52-62% volt. Esti tagozaton 39-50% arányban nem volt nyelvvizsgájuk a hallgatóknak a kimenetkor, de volt egy olyan év, amikor ez az arány alacsonyabb (27%), és egy olyan, amikor jelentősen magasabb (71%) volt. A Főiskola magasnak értékeli ezt az arányt mindkét képzési formában, és a jelenleg futó EFOP-pályázat keretei között vizsgálják a további eszközöket, amelyekkel segíthetik hallgatóik magasabb arányú nyelvvizsga-szerzését. Az intézményben tett látogatás során derült rá fény, hogy a főiskola nem volt tisztában azzal, milyen lehetőségei vannak arra, hogy a modern idegen nyelv oktatását a tanterv részévé tegye (akár kötelezően vagy szabadon választható kurzusok formájában). Ennek megvalósítása lehetővé tenné azt, hogy külön források bevonásával segítse hozzá hallgatóit a diplomaszerzéshez szükséges sikeres nyelvvizsgához.

3. Minősegbiztosítás

DPR

Az intézmény egy évfolyamra nézve (2015/16-os zárású) tudta nyomon követni a nappali és esti alapképzésben, ill. mesterképzésben végzett hallgatók munkaerő-piaci elhelyezkedését. Az Oktatási Hivatal 2018-as DPR adatai alapján az esti tagozaton végzett hallgatók jobb mutatókkal rendelkeznek a munkaerő-piaci elhelyezkedés tekintetében. Ennek két oka lehet: az esti tagozatra jelentkezők eleve stabil, erős egzisztenciális háttérrel, közép- ill. idősebb korú munkavállalóként, kiegészítő, a piacon is hasznosítható kompetenciák megszerzése céljából tanulnak az intézményben, ill. a nappali tagozaton végzetek arányban folytatnak további felsőoktatási tanulmányokat.

4. C-SWOT analízis

A főiskola által készített C-SWOT elemzés reális, jó helyzetértékelés. A működést korlátozó tényezők között szerepelnek – hasonlóan az előző körös önértékeléshez – a felsőoktatási szabályozási és finanszírozási környezet folyamatos változásából fakadó bizonytalanságok, a fenntartó Egyház megszabta keretek, a hallgatói létszámcsökkenés és romló szociális helyzet. A főiskola egyik legfontosabb erőssége továbbra is a kis méretéből és speciális világszemléletéből adódóan a szoros, személyes viszony az oktatók és a hallgatók között, a fogyatékkal élő hallgatók eredményes integrálása. Emellett erősségként szerepel még a Főiskola nemzetközi elismertsége, ugyanakkor a hazai intézményközi együttműködésekre kevés figyelem jut. Továbbra is gyengeségként említik a hallgatói lemorzsolódást, az egyoldalú képzési kínálatot, a piacképesség nem sztenderd szempontjait és a finanszírozási kitettséget. A lehetőségek között továbbra is szerepel a főiskola által évenként szervezett Buddhista Nyári Egyetem oktatásba való szervezettebb bekapcsolása, valamint az európai buddhista intézmények helyi befogadásának előmozdítása. Az előző vizsgált időszakhoz képest az akkor hiányként megélt együttműködés a gyarapodó hazai buddhista közösségekkel, most lehetőségként, feladatként jelentkezik. A veszélyek között a felsőoktatás jogi és finanszírozási rendszerének változásai, a további hallgatói létszámcsökkenés, a nagy nemzetközi egyetemek elszívó hatása és a nemzetközi online képzések szerepelnek. Az elemzés részeként a főiskola lehetséges stratégiai irányokat is megfogalmaz, melyekből az új képzési formák (távoktatás, e-learning) kiépítése, a hazai intézményközi kapcsolatok erősítése, az új bevételi források feltárása, a kompetencia-alapú tantervek fejlesztése emelhető ki.

buddhista tanító mesterképzési szak (4 félév)

Tan Kapuja Buddhista Főiskola	Akkreditációs minősítés
Buddhista tanító mesterképzési szak	2020/2/V/7/2. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2025. február 21-ig hatályos.

1. A jogszabályi és az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzés aktuális tanterve

A tanterv megfelel a jogszabályi követelményeknek és biztosítja a KKK-ban rögzített képzési célok (az intézmény honlapján megtalálható) elérését. Nappali tagozaton megvalósul a félévenkénti legalább 200 tanóra, ugyanakkor a beadvány nem tartalmazza a részidős képzés (esti képzés) tanóráinak számát. A KKK-ban nevesített specializációk (páli nyelvű dharmatanító, tibeti nyelvű dharmatanító) 2018-tól mindkét képzési formában működnek. A hallgatók félévenkénti kreditterhelése egyenletes.

Javítandó: a részidős képzés (esti képzés) tanóráinak számát sem a szak önértékelése, sem az intézmény honlapján elérhető mintatanterv nem tartalmazza.

A képzés személyi felételei

Az intézmény jelentős lépéseket tett a tudományos fokozattal rendelkező oktatók törvényszerinti arányának elérése érdekében.

A szak felelőse az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott tudományos fokozattal rendelkező oktató, főiskolai tanár. A szakon 30 kredit értékű tantárgyaknak a felelőse. Az oktatói kör tantárgyakhoz rendelt bemutatása csak az mutatja, hogy az adott oktató az intézményben hány kredit felelőse, azt viszont nem, hogy a szakon mennyiért felel. A 32 kreditet elérő specializációknak intézményi felelősei vannak, mindketten az intézmény teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatói, 16-16 kreditnek a felelősei.

Az oktatók kreditterhelése 8 és 30 között szóródik a szakon, míg az intézményben 8 és 34 között. A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók heti óraterhelése 1,5 és 16,5 óra között szóródik.

A törzsanyag ismeretköreinek, ill. tantárgyainak 8 felelőséből 7 rendelkezik tudományos fokozattal, ami megfelel a min. 50%-os MAB elvárásnak. A 8 tantárgyfelelős közül, csak 1 felel 25 kreditnél többért, ami megfelel az oktatói kreditterhelésre vonatkozó MAB elvárásoknak.

A képzésben résztvevő oktatók összes száma 14. A képzés „törzsoktatóinak” 93%-a az intézmény foglalkoztatott oktatója (AT+AR), ezzel teljesül az akkreditációs feltétel (legalább 75%). Az intézményben folytatott gyakorlati foglalkozások vezetőinek nagy többsége az intézmény teljes állásban foglalkoztatott oktatója.

Néhány oktató esetében a munkaköri besorolásuk nem felel meg a törvényi előírásoknak (NFTv 28. § (1) b)): 2 főiskolai adjunktusnak nincs doktori fokozata.

Javaslat: Jóllehet az intézmény a Foglalkoztatási követelményrendszerében átmeneti rendelkezésekkel pontosan szabályozza a 2006 előtt doktori fokozat nélkül főiskolai adjunktusi és docensi kinevezést kapott oktatók 2008. szept. 1. utáni besorolásának és alkalmazásának feltételeit, törekednie kell arra, hogy megfeleljen saját szabályozásának és a törvényi előírásoknak (NFTv 28. § (1) b)) is.

A szakon folyó képzés tudományos háttere

A kutatási programok követése a fentebb említett szervezetfejlesztésben számos innovatív és ösztönző elemmel rendelkezik, amelyek egyformán szem előtt tartják az egész Főiskola (oktató és hallgató) közösségének tudományművelését. Ezen belül jól differenciálja a szakmai munka különböző rétegeit. A tudományos kutatás egyik dimenziójának (kutatók publikációi) áttekintése és mérése egységes rendben a MTMT-n keresztül történik. Emellett a tehetséggondozó műhelyek (TDK, nyelvi, művészeti) is meghatározó szerepet kapnak a szakmai munkában, amelyet a Főiskola számos módon igyekszik támogatni.

A szakon folyó képzés infrastrukturális háttere

Az infrastruktúra biztosítja a főiskolai oktatáshoz szükséges feltételeket. Az oktatás-képzéshez szükséges tantermek felszereltsége, informatikai és könyvtári ellátottság javult az elmúlt évekhez képest. Az infrastruktúra és könyvtári szolgáltatások folyamatos fejlesztése tekintettel van a tudományos tevékenység támogatására.

2. Képzési folyamat és eredményei

Tananyagfejlesztés

Az intézmény az EFOP Pályázat keretében 2018-tól intenzív tananyagfejlesztésbe kezdett, amelynek keretében nagy mennyiségű digitális kiadvány, illetve tartalom készült el és került szakmailag lektorálásra. Az eddig elkészült anyagok: buddhista alapfogalmak fogalomtár és Buddha-Dhamma szöveggyűjtemény, általános filozófiai szöveggyűjtemény (a fogalomtár készülóban), darsana filozófia fogalomtár (szöveggyűjtemény készülóban), mahájána fogalomtár és szöveggyűjtemény készülóban,

tibeti buddhizmus fogalomtár (szöveggyűjtemény készülőben), zen buddhizmus és fogalomtár, mindkettő készülőben. Részben a majdani távoktatásra tekintettel elkészült mintegy 15 online előadás, illetve a hozzájuk kapcsolódó filozófiai klipek, illetve feladatsorok.

A Főiskola a Moodle e-learning rendszert használja, amely online kurzusok menedzselését is lehetővé teszi és arra is alkalmas, hogy olyan tananyag-bázist fogadjon be, amely megbízható adatbázisként lehetővé teszi a hallgatói tájékozódást távoli felhasználó esetén is. Az adatbázis nyomtatott termékeket, saját kiadású könyveket és tanulmányköteteket, lexikonokat, glosszárriumokat és audiovizuális anyagokat is tartalmaz, amelyek különféle jellegű és színvonalú kurzusokba integrálhatók, s ily módon a lemaradók számára speciális tananyagokat hoznak létre. Az oktatóknak és hallgatóknak a távoktatási módszerekkel való megismertetését a Moodle 2014/15-ös tanévben történt bevezetésével kezdődően több lépcsőben, folyamatosan valósítja meg az intézmény.

Gyakorlati képzés

A hallgatók számára kötelezően előírt szakmai gyakorlatok számára a Főiskola nem jelöl ki meghatározott helyeket. A szakmai gyakorlat helyének felkutatása a hallgató feladata, aki a kurzus tárgyfelelősével és/vagy oktatójával konzultálva a szakmai gyakorlat megkezdése előtt egyeztetni a részleteket és rögzíti a teljesítés konkrét feltételeit (szükség esetén az oktatási rektorhelyettes bevonásával). A hallgatóknak ezt a szabadságát az intézmény részben a buddhista elveknek való megfeleléssel magyarázza. A szakmai gyakorlat célja az, hogy a hallgató a képzés folyamán megismert buddhista alapfogalmakat a gyakorlatban, vagyis munkavégzés során, valamint a munkavégzéshez köthető szituációkban és élethelyzetekben is erősítse meg magában, viselkedésében ezek váljanak irányadóvá. Az intézmény egyéni megállapodásokat köt a befogadóhelyekkel.

Kérdéses, hogy a szinte korlátozás nélküli lehetőségek, a szakmai gyakorlatok már-már ad hoc jellege könnyebbséget vagy inkább nehézséget jelentenek a hallgatók számára, illetve milyen mértékben alkalmazhatók egységes kritériumok a szakmai gyakorlatok teljesítésének értékelésében.

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás egyrészt az intézményi tudományos diákköri tevékenységben nyilvánul meg. Emellett a tehetséggondozó műhelyek (nyelvi, művészeti) is meghatározó szerepet kapnak a szakmai munkában, amelyet a Főiskola számos módon igyekszik támogatni. A tehetséggondozás már a felvételi előkészítő tanfolyam résztvevői között megkezdődik. A TDK, OTDK mellett a főiskola hallgatói rendszeresen vesznek részt más tudományos rendezvényeken is. Ösztöndíjrendszer bevezetésével

ösztönzik a hallgatókat a TDK-n való aktívabb részvételre, a legkiválóbb munkát A Tan Kapuja Fehér Judit Különdíjjal jutalmazták.

A képzés eredményessége a hallgatói létszámadatok alapján

A vizsgált időszak adatai alapján látható a nappali tagozatos hallgatók (és jelentkezők) számának jelentős csökkenése. A diplomát szerzők száma az elmúlt 5 évben 15 és 25 fő között mozgott. Elmondható ugyanakkor, hogy a felvettek és a végzettek aránya jó, a lemorzsolódás relatíve alacsony. Az esti képzés iránt folyamatos az érdeklődés növekedése, amit a jelentkezők mellett a felvettek számának tendenciózus növekedése is jelez. Itt viszont a lemorzsolódás magasabb: arányaiban kevesebben szereznek diplomát a nappalihoz képest. Az önértékelés szerint ez alapvetően a középső és idősebb korú generációk nyelvvizsga-hiányával magyarázható.

A vizsgált időszakban a kimenetkor (záróvizsga után közvetlenül) 34–44% arányban nem volt nyelvvizsgájuk a nappali tagozatos hallgatóknak, de volt 2 olyan év, amikor ez az arány még magasabb, 52–62% volt. Esti tagozaton 39–50% arányban nem volt nyelvvizsgájuk a hallgatóknak a kimenetkor, de volt egy olyan év, amikor ez az arány alacsonyabb (27%), és egy olyan, amikor jelentősen magasabb (71%) volt. A Főiskola magasnak értékeli ezt az arányt mindkét képzési formában, és a jelenleg futó EFOP-pályázat keretei között vizsgálják a további eszközöket, amelyekkel segíthetik hallgatóik magasabb arányú nyelvvizsga-szerzését.

3. Minőségbiztosítás

DPR

Az intézmény egy évfolyamra nézve (2015/16-os zárású) tudta nyomon követni a nappali és esti alapképzésben, ill. mesterképzésben végzett hallgatók munkaerő-piaci elhelyezkedését. Az Oktatási Hivatal 2018-as DPR adatai alapján az esti tagozaton végzett hallgatók jobb mutatókkal rendelkeznek a munkaerő-piaci elhelyezkedés tekintetében. Ennek két oka lehet: az esti tagozatra jelentkezők eleve stabil, erős egzisztenciális háttérrel, közép- ill. idősebb korú munkavállalóként, kiegészítő, a piacon is hasznosítható kompetenciák megszerzése céljából tanulnak az intézményben, ill. a nappali tagozaton végzettek arányban folytatnak további felsőoktatási tanulmányokat.

4. C-SWOT analízis

A főiskola által készített C-SWOT elemzés reális, jó helyzetértékelés. A működést korlátozó tényezők között szerepelnek – hasonlóan az előző körös önértékeléshez – a felsőoktatási szabályozási és

finanszírozási környezet folyamatos változásából fakadó bizonytalanságok, a fenntartó Egyház megszabta keretek, a hallgatói létszámcsökkenés és romló szociális helyzet. A főiskola egyik legfontosabb erőssége továbbra is a kis méretéből és speciális világszemléletéből adódóan a szoros, személyes viszony az oktatók és a hallgatók között, a fogyatékkal élő hallgatók eredményes integrálása. Emellett erősségként szerepel még a Főiskola nemzetközi elismertsége, ugyanakkor a hazai intézményközi együttműködésekre mintha továbbra is kevés figyelem jutna. Továbbra is gyengeségként említik a hallgatói lemorzsolódást, az egyoldalú képzési kínálatot, a piacképesség nem sztemderd szempontjait és a finanszírozási kitétséget. A lehetőségek között továbbra is szerepel a főiskola által évenként szervezett Buddhista Nyári Egyetem oktatásba való szervesebb bekapcsolása, valamint az európai buddhista intézmények helyi befogadásának előmozdítása. Az előző vizsgált időszakhoz képest az akkor hiányként megélt együttműködés a gyarapodó hazai buddhista közösségekkel, most lehetőségként, feladatként jelentkezik. A veszélyek között a felsőoktatás jogi és finanszírozási rendszerének változásai, a további hallgatói létszámcsökkenés, a nagy nemzetközi egyetemek elszívó hatása és a nemzetközi online képzések szerepelnek. Az elemzés részeként a főiskola lehetséges stratégiai irányokat is megfogalmaz, melyekből az új képzési formák (távoktatás, e-learning) kiépítése, a hazai intézményközi kapcsolatok erősítése, az új bevételi források feltárása, a kompetencia-alapú tantervek fejlesztése emelhető ki.

Látogató Bizottság névsora:

Füsti-Molnár Szilveszter elnök

Hervainé Szabó Gyöngyvér

Rácsok Gabriella

Ungvári Csaba

Hassmann Bálint

Lakatos Péter Levente

Szlivka Andrea

Látogatás időpontja:

2019. október 15.